Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0133

ES 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšana: Eiropas Ombuds

1. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds (2025/2153(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0153/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Ombuda gada darbības pārskatu par 2024. gadu un ziņojumu par budžeta un finanšu pārvaldību 2024. finanšu gadā,

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi 2024. finanšu gadā un iestāžu atbildes[3],

– ņemot vērā deklarāciju[4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. panta 10. punktu, kā arī 317., 318. un 319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[5], un jo īpaši tās 59., 118., 260., 261. un 262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[6], un jo īpaši tās 59., 118., 266., 267. un 268. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 102. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0054/2026),

1. sniedz Eiropas ombudei apstiprinājumu par 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus turpmāk tekstā iekļautajā rezolūcijā;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Eiropas Ombudam, Eiropadomei, Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai, Eiropas Savienības Tiesai, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam un Ārējās darbības dienestam un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

---

5 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa rezolūcija ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds (2025/2153(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds,

– ņemot vērā Reglamenta 102. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0054/2026),

A. tā kā saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru budžeta izpildes apstiprinātājiestāde vēlas uzsvērt, ka ir īpaši svarīgi vēl vairāk pastiprināt Savienības institūciju demokrātisko leģitimitāti, uzlabojot pārredzamību un pārskatatbildību un īstenojot uz sniegumu balstītas budžeta izstrādes koncepciju, nodrošinot stabilu, efektīvu un uz rezultātiem orientētu finanšu pārvaldību un cilvēkresursu labu pārvaldību;

B. tā kā Līguma par Eiropas Savienības darbību 228. pantā ir paredzēts, ka Eiropas Parlaments ievēl Eiropas ombudu (“ombuds”), kas ir pilnvarots no jebkura Savienības pilsoņa vai fiziskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai no juridiskas personas, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, pieņemt sūdzības par Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Eiropas Savienības Tiesa (EST), un izmeklēt šādas sūdzības un sniegt par tām ziņojumus;

C. tā kā Eiropas Parlamenta 2021. gada 24. jūnija Regulā (ES, *Euratom*) 2021/1163[1] ir paredzēti noteikumi un vispārējie nosacījumi, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (“Eiropas ombuda statūti”);

D. tā kā jaunā ombude pēc tam, kad Parlaments viņu 2024. gada 17. decembrī ievēlēja, nodeva zvērestu 2025. gada 27. februārī, nodrošinot ombuda pilnvaru nepārtrauktību un efektīvu izpildi, veicinot pārredzamību, labu pārvaldību un pilsoņu tiesības Savienības iestādēs;

E. tā kā, lai saglabātu sabiedrības uzticēšanos Ombuda kā Savienības labas pārvaldības uzraudzītāja lomai, ir būtiski saglabāt visaugstākos institucionālās neatkarības standartus un novērst jebkādas aizdomas

---

[1] OV L 253, 16.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj.

par favorītismu augstākā līmeņa amatpersonu iecelšanā;

F. tā kā pēc Regulas (ES, *Euratom*) 2021/1163 pieņemšanas ombude 2023. gada 21. jūnijā pieņēma pārskatītus īstenošanas noteikumus[2],

1. norāda, ka Ombuda budžets ietilpst DFS 7. izdevumu kategorijā "Eiropas publiskā pārvalde", kuras kopējais apjoms 2024. gadā bija 13,3 miljardi EUR, t. i., 6,9 % no Savienības budžeta izdevumiem; norāda, ka Ombuda budžets veidoja 0,10 % no DFS 7. izdevumu kategorijas apropriācijām;

2. norāda, ka Eiropas Savienības Revīzijas palāta ("Revīzijas palāta") savā 2024. finanšu gada pārskatā ("Revīzijas palātas pārskats") kategorijā "Administrācija" ir pārbaudījusi 70 darījumu izlasi, kas ir tikpat daudz kā 2023. gadā; pieņem zināšanai, ka Revīzijas palāta turklāt ir norādījusi, ka administratīvie izdevumi ietver izdevumus cilvēkresursiem — tostarp pensijām —, kas 2024. gadā bija aptuveni 69 % no kopējiem administratīvajiem izdevumiem, un izdevumus ēkām, iekārtām, energoresursiem, komunikācijai un informācijas tehnoloģijai (IT), un ka tās daudzu gadu garumā veiktais darbs liecina, ka risks šajā izdevumu kategorijā kopumā ir zems;

3. norāda, ka no 70 pārbaudītajiem darījumiem 16 darījumos (t. i., 23 %) bija kļūdas, taču Revīzijas palāta, pamatojoties uz trim skaitliski izteiktām kļūdām, lēš, ka kļūdu līmenis ir zem būtiskuma sliekšņa; norāda, ka Revīzijas palātas pārskatā attiecībā uz Ombudu nekādas īpašas problēmas nav konstatētas;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka Ombuda budžets 2024. gadā bija 13 843 160 EUR, kas ir par 630 713 EUR vairāk (t. i., +4,77 %) nekā 2023. gadā; pēc iepazīšanās ar Ombuda atbildēm uz Budžeta kontroles komitejas iesniegto anketu par 2024. gada budžeta izpildes apstiprināšanu ("anketa") pieņem zināšanai, ka šis palielinājums galvenokārt ir saistīts ar algu korekcijām;

5. norāda, ka 2024. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 97,55 %, t. i., par 2,16 % augstāks nekā 2023. gadā; norāda, ka šajā likmē ir iekļautas apropriācijas, kas pārnestas no 2024. gada uz 2025. gadu; norāda, ka kārtējā gada maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 97,08 %, t. i., par 0,50 % zemāks nekā 2023. gadā; norāda uz pārnesto apropriāciju (C8 kredītu) pieaugumu par 29,60 %, t. i., no 304 550 EUR 2023. gadā līdz 394 667 EUR 2024. gadā; norāda, ka no iepriekšējā gada automātiski pārnesto apropriāciju izpildes līmenis ir uzlabojies, proti, 2024. gadā tas bija 76,59 %, turpretim 2023. gadā — 73,27 %; tomēr norāda, ka šis rādītājs joprojām bija zems salīdzinājumā ar 2022.

---

[2] OV C, C/2023/161, 10.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/161/oj.

gadu (92,59 %), un atkārtoti aicina Ombudu pastiprināt centienus, lai uzlabotu šo rādītāju;

6. norāda, ka 2024. gada gaitā Ombuds saskaņā ar Finanšu regulas 29. pantu veica četrus budžeta līdzekļu pārvietojumus, kuru kopējais apmērs bija 280 500 miljoni EUR jeb 2,02 % no attiecīgā finanšu gada apropriācijām salīdzinājumā ar 1,8 % 2023. gadā; norāda, ka šie pārvietojumi bija nepieciešami, lai palielinātu līdzekļus dažādās budžeta pozīcijās, piemēram, tādās jomās kā uzkopšana, uzturēšana un enerģijas patēriņš (+41 %), komandējumu izdevumi (+38,60 %) un informātika (+24,80 %); norāda, ka 2024. gadā Ombuds ievērojami samazināja rakstiskās tulkošanas izdevumus pēc mākslīgā intelekta (MI) sekmīgas integrēšanas Ombuda tīmekļa vietnes tulkošanas procesos; norāda, ka tādējādi iegūtie ietaupījumi tika izmantoti, lai stiprinātu citas jomas, veicot budžeta pārvietojumus;

7. pēc iepazīšanās ar Ombuda 2024. gada darbības pārskatu (“gada pārskats”) ar gandarījumu norāda, ka visi maksājumi 2024. gadā tika veikti tiesību aktos noteiktajā 30 dienu termiņā; turklāt norāda, ka vidējais rēķinu apmaksas laiks bija 13,20 dienas, kas ir uzlabojums salīdzinājumā ar 2023. gadu (13,50 dienas); attiecībā uz Ombuda pāreju uz jaunu finanšu un grāmatvedības sistēmu (*SUMMA*) norāda, ka Ombudam tiek lūgts samaksāt 200 000 EUR par piekļuves tiesībām šai sistēmai, kas ir tāda pati summa, kāda ir jāmaksā citām, daudz lielākām Savienības iestādēm, birojiem, struktūrām vai aģentūrām; norāda, ka šī summa ir divreiz lielāka par Ombuda budžetu šāda veida pakalpojumam; aicina Komisiju rast risinājumu, kas ļautu Ombudam piekļūt *SUMMA* par cenu, kas ir samērīga ar Ombuda darbības apjomu; aicina izveidot pārredzamu, objektīvu un samērīgu izmaksu modeli piekļuvei kopīgām korporatīvām finanšu sistēmām, paredzot maksas, kas atspoguļotu attiecīgās iestādes, biroja, struktūras vai aģentūras lielumu un budžetu, kā arī lietotāju skaitu tajos, lai novērstu nesamērīgu slogu mazākām iestādēm birojiem, struktūrām vai aģentūrām un nodrošinātu atbilstību finanšu pārvaldības pienākumiem, neapdraudot resursus, kas paredzēti to pamatuzdevumu īstenošanai;

8. norāda, ka Krievijas nelikumīgā agresijas kara pret Ukrainu ietekme 2024. gadā turpināja radīt spiedienu uz Ombuda budžetu; norāda, ka Ombudu visvairāk ietekmēja enerģijas izmaksu pieaugums; šajā sakarībā norāda, ka, lai risinātu jautājumus saistībā ar šā palielinājuma ietekmi uz Ombuda budžetu, bija jāpārrēķina fiksētā summa, ko Ombuds maksāja Parlamentam par nomas maksu; norāda, ka tā rezultātā Ombuda faktiskie enerģijas izdevumi 2024. gadā pieauga par 75 %, palielinoties no 168 900 EUR 2023. gadā līdz 295 400 EUR 2024. gadā; pēc iepazīšanās ar anketu norāda uz Ombuda viedokli, ka inflācijas spiediena kumulatīvais efekts un ar algām nesaistīto izdevumu ierobežojums līdz maksimāli 2 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ietekmē Ombuda budžeta ilgtermiņa ilgtspēju; uzsver — ja šāds spiediens netiks pienācīgi

novērsts, tas var apdraudēt Ombuda darbību izmaksu efektivitāti, paredzamību un ilgtspēju; atzīst, ka visām Savienības iestādēm, birojiem, struktūrām vai aģentūrām ir jāuzlabo budžeta pārvaldība, kad tās slēdz līgumus ar pakalpojumu sniedzējiem, ņemot vērā arī cenu svārstīgumu, jo īpaši enerģētikas nozarē; uzsver, ka budžeta disciplīna ir jāsaskaņo ar reālistiskiem izmaksu novērtējumiem, lai aizsargātu nodokļu maksātāju naudu, vienlaikus saglabājot darbības nepārtrauktību;

9. norāda, ka darbinieku komandējumiem paredzētais budžets 2024. gadā bija 120 000 EUR (tāda pati summa kā 2023. gadā); tomēr norāda, ka 2024. gadā, veicot iekšējos pārvedumus, budžeta pozīcija komandējumiem tika palielināta par 38,60 %; pieņem zināšanai Ombuda paskaidrojumu, ka šis palielinājums bija nepieciešams, ņemot vērā inflācijas un izmitināšanas izmaksu pieaugumu, kā arī Ombudam nepieciešamo komandējumu skaita pieaugumu un budžeta aplēses, pamatojoties uz iepriekšējo gadu aplēsēm, kad ceļošana bija ierobežota Covid-19 pandēmijas dēļ; norāda, ka sākotnējais ombudes komandējumu budžets 2024. gadā bija tāds pats kā iepriekšējos gados (2022. un 2023. gadā), t. i., 35 000 EUR; norāda, ka pēc minētā budžeta palielināšanas ar iekšējiem pārvietojumiem ombudes komandējumu faktiskie izdevumi 2024. gadā kopumā bija 41 326 EUR[3]; aicina veikt reālistiskākas sākotnējās budžeta prognozes attiecībā uz braucieniem, lai līdz minimumam samazinātu lielus pārvietojumus gada vidū un nodrošinātu stabilu finanšu plānošanu;

Iekšējā pārvaldība, sniegums un iekšējā kontrole

10. norāda, ka Ombuds savas stratēģijas “Ceļā uz 2024. gadu” augsta līmeņa mērķiem ir piesaistījis deviņus galvenos snieguma rādītājus (*KPI*), ko veido 17 komponenti, kā izklāstīts Ombuda 2024. gada pārvaldības plānā; konstatē, ka 2024. gadā 13 no minētajiem *KPI* komponentiem tika sasniegti vai pat pārsniegti;

11. konstatē, ka 2024. gadā Ombuds izskatīja 2264 jaunas sūdzības (2023. gadā — 2392), sāka 411 izmeklēšanas (2023. gadā — 392), tostarp 49 sabiedriski nozīmīgas izmeklēšanas (2023. gadā — 56), slēdza 421 izmeklēšanu (2023. gadā — 372) un izskatīja lielu skaitu sūdzību par publisku piekļuvi, kas ir palielinājies no 167 sūdzībām 2023. gadā līdz (jaunam) rekordlielam skaitam, proti, 212 sūdzībām 2024. gadā (160 no tām tika veiktas turpmākas izmeklēšanas un 193 no tām tika slēgtas);

12. atzinīgi vērtē to, ka Ombudam ir izdevies saīsināt lietu apstrādes ilgumu dažādos procedūras posmos, piemēram, vidējo sūdzības

---

3 https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/declarations-and-transparency/en/196382 un https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/declarations-and-transparency/en/198831.

izskatīšanas laiku (no 39 dienām 2023. gadā līdz 36 dienām 2024. gadā) un sūdzības izskatīšanas laiku pilnvaru ietvaros (no 91 dienas 2023. gadā līdz 86 dienām 2024. gadā); tomēr norāda, ka vidējais lietu slēgšanas laiks dokumentu publiskas pieejamības jomā ir ievērojami palielinājies no 42 dienām 2023. gadā līdz 85 darbdienām 2024. gadā; norāda, ka Ombuds pārsniedza savu mērķi (100 %) attiecībā uz lietu pabeigšanas rādītāju (t. i., slēgto lietu skaits salīdzinājumā ar gada laikā reģistrētajām jaunajām lietām); tomēr pauž nožēlu par to, ka vidējais izmeklēšanas laiks (168 dienas) 2024. gadā joprojām bija liels (salīdzinājumā ar 165 dienām 2023. gadā), kas ievērojami pārsniedz 150 dienu mērķrādītāju; iesaka Ombudam vēl vairāk precizēt galvenos snieguma rādītājus, kas saistīti ar lietu izskatīšanas ilgumu, labāk atspoguļojot lietu atšķirīgo sarežģītību, lai nodrošinātu reālistiskāku, jēgpilnāku un uz efektivitāti orientētu snieguma novērtējumu; atzīst, ka sarežģītām lietām, jo īpaši tām, kurās iesaistītas vairākas iestādes, biroji, struktūras vai aģentūras, var būt nepieciešams ilgāks izskatīšanas laiks; tomēr uzsver, ka pārmērīga kavēšanās ar piekļuvi dokumentiem saistīto lietu izskatīšanā apdraud pilsoņu tiesības un sabiedrības uzticēšanos Savienības administrācijai kopumā; aicina izstrādāt plānu, lai novērstu šo kavēšanos, un ierosina daļu no ietaupījumiem, kas gūti, izmantojot MI tulkošanu, novirzīt izmeklēšanas grupu stiprināšanai, jo īpaši lietās, kas attiecas uz publisku piekļuvi dokumentiem; pēc iepazīšanās ar Ombuda ziņojumu Parlamentam par turpmāko rīcību attiecībā uz 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (“ziņojums par turpmākajiem pasākumiem”) ar gandarījumu norāda, ka viens no jaunievēlētās ombudes galvenajiem stratēģiskajiem mērķiem ir pastiprināt sadarbību un dialogu ar Savienības iestādēm, birojiem, struktūrām un aģentūrām, lai galu galā samazinātu izmeklēšanai nepieciešamo laiku;

13. attiecībā uz konstatējumiem norāda, ka 2024. gadā Ombuds nāca klajā ar priekšlikumu risinājumam 14 lietās un ieteikumiem trīs lietās par dokumentu publisku pieejamību; norāda, ka uzlabojums vērojams arī attiecībā uz Savienības iestāžu, biroju, struktūru vai aģentūru pozitīvajām atbildēm uz Ombuda priekšlikumiem uzlabot to pārvaldību, proti, kopējais akceptēšanas līmenis 2024. gadā bija 82 % (salīdzinājumā ar 81 % 2023. gadā), turklāt šis rādītājs ietver 2023. gadā slēgtās lietas; aicina Ombudu izstrādāt mērķtiecīgu rīcības plānu, kura mērķis būtu apzināt un novērst visbiežāk sastopamos iemeslus, kas ir atlikušo nepieņemto priekšlikumu pamatā, un aicina Ombudu turpināt darbu, lai panāktu augstu izpildes līmeni attiecībā uz tā konstatējumiem, ieteikumiem un ierosinājumiem;

14. atzinīgi vērtē to, ka Ombuds 2024. gadā turpināja centienus uzlabot iedzīvotāju informētību un izpratni par tā pilnvarām; šajā sakarībā ar gandarījumu konstatē, ka sūdzību īpatsvars Ombuda pilnvaru jomā ir palielinājies no 33 % 2022. gadā un 37 % 2023. gadā līdz 39 %

2024. gadā; turklāt pēc iepazīšanās ar ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem norāda, ka viens no Ombuda jaunajiem stratēģiskajiem mērķiem ir uzsākt mērķtiecīgus komunikācijas pasākumus, lai nodrošinātu, ka iedzīvotāji, kuriem ir nepieciešama Ombuda palīdzība, ir informēti par savām tiesībām un tā pakalpojumu izmantošanu; šajā sakarībā norāda, ka tā rezultātā ir sagaidāms sūdzību skaita pieaugums, kas radīs nepieciešamību pārskatīt un pielāgot darba metodes un uzlabot digitālo rīku, jo īpaši MI, izmantošanu, lai vēl vairāk racionalizētu sūdzību izskatīšanas procesu; aicina Ombudu izvērtēt paredzamā sūdzību skaita pieauguma iespējamo ietekmi uz budžetu un cilvēkresursiem un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jautājumā panākto progresu;

15. atzīst Ombuda centienus un pozitīvo ietekmi ētikas, pārredzamības un pārskatatbildības jomā 2024. gadā, jo īpaši saistībā ar izmeklēšanām par dažādām Savienības iestādēm, birojiem, struktūrām un aģentūrām; norāda, ka lielākā daļa šo izmeklēšanu (65 %) 2025. gadā attiecās uz Komisiju;

16. jo īpaši norāda uz Ombuda veiktajām izmeklēšanām: i) par to, kā Padome un Komisija izskata pieprasījumus par publisku piekļuvi leģislatīviem dokumentiem (jo īpaši par izņēmumiem attiecībā uz piekļuves liegšanu), tā kā Ombuds secināja, ka daudzos gadījumos abas iestādes pārāk plaši piemēroja izņēmumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par piekļuvi dokumentiem, izmantojot argumentāciju, ko EST jau ir noraidījusi, ii) par Komisijas atteikumiem piešķirt piekļuvi dokumentiem par Savienības noteikumu pārskatīšanu attiecībā uz informāciju par pārtiku patērētājiem un piekļuvi ieinteresēto personu un dalībvalstu ieteikumiem par Savienības Dabas atjaunošanas aktu, un iii) par to, ka Komisija nav identificējusi dokumentus, kas attiecas uz informācijas apmaiņu ar dalībvalstīm vai iekšējo apmaiņu saistībā ar gatavošanos augsta līmeņa sanāksmēm par Savienības un Tunisijas saprašanās memorandu par stratēģisku un globālu partnerību;

17. atzinīgi vērtē Ombuda 2024. gadā veiktās izmeklēšanas ētikas jomā; jo īpaši norāda uz “virpuļdurvju efekta” lietu, kas saistīta ar diviem bijušajiem Eiropas Savienības Aģentūras tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols) darbiniekiem, izmeklēšanu, pamatojoties uz sūdzību par iespējamu interešu konfliktu, kurā iesaistīts lauksaimniecības komisārs, kā arī uz izmeklēšanu par to, kā Komisija nodrošina, ka nepastāv interešu konflikti ar ekspertiem, kuri tai palīdz izvērtēt priekšlikumus, kas finansējami ar Eiropas Aizsardzības fonda līdzekļiem;

18. pēc iepazīšanās ar ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem norāda, ka Ombuds turpināja uzraudzīt ar pārredzamību un pārskatatbildību saistītus jautājumus, kas saistīti ar Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), izskatot sūdzības par dokumentu publisku

pieejamību, galvenokārt attiecībā uz sarunām par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem (ANP); kā vienu no šādām problēmām ar bažām norāda ievērojamo kavēšanos Komisijā, atbildot uz pieprasījumiem par piekļuvi informācijai, un piešķirtās piekļuves līmeni, kas var mazināt pilsoņu uzticēšanos Savienības administrācijai; atzinīgi vērtē to, ka Komisija lietā par Nīderlandes ANP, sekojot Ombuda ierosinātajam risinājumam, piešķīra plašāku piekļuvi 172 dokumentiem; tomēr stingri nosoda to, ka Komisijai bija vajadzīgs 21 mēnesis, lai atbildētu uz sūdzības iesniedzēja (žurnālista) atkārtoto pieteikumu, t. i., 2024. gada jūlijā, kad piešķirtā piekļuve dokumentiem vairs nebija derīga paredzētajam mērķim; piekrīt, ka jautājumos, kas skar sabiedrībai nozīmīgas intereses, piemēram, ANM, nevajadzētu būtiski vilcināties ar piekļuves nodrošināšanu dokumentiem, un uzskata, ka šāda vilcināšanās liedz pārredzamības iespējas un vājina demokrātisko kontroli; piekrīt Ombuda viedoklim, ka Komisijai, piemērojot izņēmumus attiecībā uz publisku piekļuvi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001[4], būtu rūpīgi jāapsver, vai pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses; aicina Ombudu informēt Parlamenta attiecīgās komitejas, tiklīdz Komisijas vilcināšanās attiecībā uz dokumentiem, kas saistīti ar ANM, pārmērīgi ieilgst, lai nodrošinātu savlaicīgu politisko kontroli; turklāt aicina Ombudu arī turpmāk piešķirt prioritāti sistēmiskam darbam saistībā ar nepamatotu kavēšanos procedūrās, kurās paredzēta piekļuve dokumentiem, cita starpā apzinot atkārtotus administratīvos trūkumus un labu praksi iestādēs, birojos, struktūrās vai aģentūrās; atbalsta Ombudu attiecībā uz "sevišķi svarīgu sabiedrības interešu" pārbaudes konsekventu piemērošanu, jo īpaši saistībā ar lietām, kurām ir ievērojama ietekme, lai piekļuve tiktu nodrošināta savlaicīgi un tādējādi būtu noderīga sabiedrības kontroles nolūkā;

19. atgādina, ka Ombuda ieskatā piekļuvi dokumentiem, jo īpaši likumdošanas dokumentiem, drīkst ierobežot tikai izņēmuma gadījumos un tikai absolūti nepieciešamā apmērā; turklāt atgādina, ka jebkurš lēmums, ar kuru tiek liegta publiska piekļuve dokumentiem, ir jāpamato ar skaidri un stingri noteiktiem juridiskajiem izņēmumiem, kas papildināti ar izsvērtu un konkrētu pamatojumu, ļaujot pilsoņiem izprast piekļuves liegšanu un efektīvi izmantot pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus; uzskata, ka proaktīvāka pieeja palīdzētu nodrošināt efektīvu pārredzamību un novērstu dārgus un apgrūtinošus juridiskus strīdus starp pilsoņiem un iestādēm[5]; mudina Ombudu turpināt veicināt proaktīvu publicēšanas praksi, jo īpaši attiecībā uz likumdošanas un politikas

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

5 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0295_EN.html

veidošanas dokumentiem, lai stiprinātu integrētu pārredzamību un samazinātu administratīvo slogu un tiesvedības risku, kas saistīts ar atkārtotiem pieprasījumiem par piekļuvi dokumentiem;

20. atgādina, ka iekšējais revidents pārskatīja Ombuda riska pārvaldības sistēmu un vienojās par deviņu punktu rīcības plānu, kas jāīsteno līdz 2024. gada beigām; pēc iepazīšanās ar anketu un ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem norāda, ka visas darbības ir īstenotas, tostarp ir pieņemta jauna riska novērtēšanas metodika; aicina Ombudu informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par rezultātiem, kas gūti, iekšējam revidentam pārskatot minētā rīcības plāna īstenošanu; aicina Ombudu arī informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ieteikumiem, kas sniegti iekšējās revīzijas ziņojumos Nr. 20/04 (par IT drošību), Nr. 21/03 (par datu aizsardzības regulējumu) un Nr. 22/03 (par ētikas regulējumu);

Cilvēkresursi, līdztiesība un darbinieku labbūtība

21. norāda, ka Ombuda darbinieku kopējais skaits ir samazinājies par 4,90 % — no 82 darbiniekiem 2023. gadā līdz 78 darbiniekiem 2024. gadā; turklāt norāda, ka 2024. gadā Ombuda birojā strādāja 46 ierēdņi, salīdzinot ar 40 ierēdņiem 2023. gadā, un 9 līgumdarbinieki, tāpat kā 2023. gadā; norāda, ka ar Ombuda pamatdarbības jautājumiem (sūdzības un izmeklēšanas) strādājošo darbinieku īpatsvars nedaudz samazinājās — no 42,68 % 2023. gadā līdz 42,30 % 2024. gadā; turklāt konstatē, ka personāla nodarbinātības līmenis 2024. gadā palielinājās līdz 97 % (2023. gadā — 95 %), savukārt personāla mainības rādītājs 2024. gadā palielinājās līdz 6,40 % (2023. gadā — 5,20 %); atgādina, cik svarīgi ir nodrošināt pastāvīgus līgumus, lai saglabātu prasmes, nepārtrauktību un produktīvu darba vidi; uzsver, ka darbinieku skaita samazināšanās galvenajās darbības jomās un ievērojamā terminētu līgumu izmantošana var samazināt institucionālo atmiņu un Ombuda efektivitāti;

22. atgādina, ka Ombuda ģenerālsekretāra amats ir vakants vairāk nekā divus gadus — kopš 2022. gada 1. septembra; norāda, ka pēc vairākiem Parlamenta aicinājumiem aizpildīt šo vakanci Ombuds sāka iestāžu procedūru jaunā ģenerālsekretāra pieņemšanai darbā, 2025. gada 30. jūnijā publicējot uzaicinājumu paust ieinteresētību (Nr. OMB/2/2025), kā rezultātā tika iesniegti 14 atbilstīgi pieteikumi; turklāt norāda, ka atlases procedūra tika pabeigta 2025. gadā un ir izvēlēts jauns ģenerālsekretārs, kuram darbs šajā amatā jāsāk 2026. gada 1. janvārī; norāda, ka šajā gadījumā atlases komisijā bija trīs personas, proti, pati ombude un divi ārēji neatkarīgie locekļi, kuri bija iesaistīti pieteikumu atbilstības izvērtēšanā un intervijās; norāda — ombude uzskata, ka šo divu locekļu iecelšana un augstākā līmeņa darbinieku iesaistīšana bija būtiski aizsardzības pasākumi visā procesā, nodrošinot atlases procesa integritāti un likumību;

neapšaubot ģenerālsekretāra 30 gadu pieredzi Savienības ierēdņa amatā un 10 gadu vadības pieredzi, uzskata — tas, ka izraudzītais ģenerālsekretārs iepriekš bija pašreizējās ombudes biroja vadītājs, varētu radīt priekšstatu par iespējamu interešu konfliktu pat tad, ja šis process tiktu īstenots, pilnībā ievērojot piemērojamo regulējumu; aicina Ombudu attiecībā uz turpmākām procedūrām turpināt apsvērt veidus, kā stiprināt aizsardzības pasākumus atlases procedūrās un lēmumu pieņemšanā, lai novērstu jebkādu priekšstatu par interešu konfliktu vai favorītismu, nodrošinot pilnīgas taisnīguma un pārredzamības garantijas;

23. norāda, ka pēc ombudes uzklausīšanas Parlamenta Budžeta kontroles komitejas 2025. gada 6. novembra sanāksmē Parlamenta Budžeta kontroles komitejas locekļi 2025. gada 18. novembrī iesniedza virkni rakstisku papildu jautājumu par jaunā ģenerālsekretāra atlasi (OMB/2/2025), uz kuriem ombude atbildēja 2025. gada 21. novembrī; šajā sakarībā nepiekrīt ombudes viedoklim, ka ir piemērojama *Meroni* judikatūra (C-9/56 un C-10/56), jo tā neattiecas uz pilnvaru deleģēšanu personāla jautājumos (piemēram, darbinieka atlase), bet gan uz rīcības brīvības deleģēšanu ārējām/privātām struktūrām; turklāt uzsver, ka Parlaments nepieprasa ombudei deleģēt savas iecēlējas amatpersonas tiesības un pienākumus, vienlaikus apšaubot viņas klātbūtnes nepieciešamību atlases komisijā, jo Savienības tiesību aktos nav prasīts, lai iecēlēja amatpersona būtu atlases komisijas locekle; uzsver — pieņemot galīgo lēmumu, kas ir iecēlējas amatpersonas uzdevums, viņa arī apstiprina visu atlases procedūru likumību, tostarp kandidāta atbilstību visiem pieņemamības un piemērotības kritērijiem; tomēr norāda, ka šī loma var šķist mazāk izteikta, ja iecēlēja amatpersona dažos atlases procedūras posmos ir arī vadījusi atlases komisiju, kā tas bija pašreizējā procesā; tomēr saprot, ka ombuds kā amatpersona varētu būt jāiesaista dažu atlases procedūru pēdējos posmos; pieņem zināšanai ombudes skaidrojumu, ka ar konfidencialitāti saistītie juridiskie ierobežojumi, kuru mērķis ir aizsargāt atlases procesa neatkarību un integritāti, ierobežo to, cik lielā mērā ar piemērotības pārbaudi saistītos dokumentus var kopīgot ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi; tomēr atgādina par Parlamenta tiesībām iegūt informāciju, kas nepieciešama budžeta izpildes apstiprināšanai, un uzsver, ka šādas informācijas sniegšana nenozīmē tās publiskošanu, un uzsver, ka Parlaments ir ieviesis pienācīgus aizsardzības pasākumus, lai droši apstrādātu sensitīvus materiālus; ņemot vērā iepriekš minēto, mudina ombudi papildus izskatīt Parlamenta pieprasījumu un iesniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei visus dokumentus par atbilstības pārbaudēm, pieteikumu izvērtēšanu, atlasīto kandidātu faktiskajām intervijām ar atlases komisiju un divpusējo interviju ar ombudi saistībā ar Ombuda ģenerālsekretāra atlases procedūru (OMB/2/2025); mudina Ombudu izskatīt iespēju veikt iekšēju *ex post* apsvēršanu par stingri kontrolētām iecelšanas procedūrām, lai apzinātu gūto pieredzi un iespējamos uzlabojumus turpmākajos procesos, un informēt budžeta izpildes

apstiprinātājiestādi par rezultātiem;

24. uzsver, ka Ombuda uzdevums ir veicināt labu pārvaldību, tostarp nodrošinot, ka visu Savienības iestāžu, struktūru un aģentūru ētikas satvars ir stabils un spēj nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību; pauž stingru pārliecību, ka Ombudam ir jāievēro visaugstākie neatkarības, objektivitātes un integritātes standarti un ka ir jānovērš jebkādas aizdomas par favorītismu vai interešu konfliktu, jo tās varētu apdraudēt Ombuda uzticamību, pamatuzdevumu un Savienības iedzīvotāju uzticēšanos; atgādina — tā kā Savienība ir uzticējusi Ombudam veicināt ētikas standartus un labu pārvaldību, tiek sagaidīts, ka Ombuds piemēros īpaši stingrus standartus attiecībā uz savu pārvaldību un augstākā līmeņa amatpersonu iecelšanu, tādējādi nosakot paraugpraksi citām iestādēm, birojiem, struktūrām un aģentūrām;

25. norāda, ka, neraugoties uz to, ka Ombuds ir neliela Savienības iestāde, birojs, struktūra vai aģentūra, 2024. gadā tā darbinieku vidū bija pārstāvētas 19 dažādas valstis, tāpat kā 2023. gadā; tomēr konstatē, ka dažas valstis ir pārmērīgi pārstāvētas valstspiederīgo ziņā (viena no tām veido vairāk nekā 30 % no Ombuda personāla); uzsver — ņemot vērā to, ka birojs ir salīdzinoši neliels, tik liela vienas valstspiederības koncentrācija varētu ietekmēt iestāžu izpratni par tā daudzveidību; aicina Ombudu pieņemt mērķtiecīgus darbā pieņemšanas un informēšanas pasākumus, kas īpaši vērsti uz nepietiekami pārstāvētām dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka birojs joprojām atspoguļo Savienības daudzveidību;

26. norāda, ka dzimumu līdzsvara ziņā Ombuda birojā visās personāla kategorijās ir vairāk sieviešu nekā vīriešu, jo īpaši vadības līmenī, kur visus amatus ieņem sievietes; norāda, ka kopējais darbinieku īpatsvars bija 68 % sieviešu un 32 % vīriešu, salīdzinot ar 67 % sieviešu un 33 % vīriešu 2023. gadā; aicina Ombudu censties panākt līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību savu darbinieku vidū; mudina Ombudu izstrādāt stratēģiju, lai novērstu to, ka vīrieši pašlaik vispār neieņem vadošus amatus; uzskata — lai saglabātu līdzsvarotu un iekļaujošu darba vidi visos hierarhijas līmeņos, ir būtiski nodrošināt, ka Ombuds labāk atspoguļo Savienības iedzīvotāju dažādību;

27. norāda, ka Ombuds cenšas nodrošināt savu darbinieku fizisko un garīgo labbūtību darbā un koncentrējas uz komandas gara stiprināšanu; šajā sakarībā norāda, ka Ombuds 2024. gadā organizēja apmācības, no kurām dažas bija obligātas, par konfliktu risināšanu, atgriezeniskās saites sniegšanu un saņemšanu, invaliditāti un iekļaušanu, kā arī par pirmo palīdzību; pieņem zināšanai, ka Ombuds 2024. gadā pieņēma bērna kopšanas atvaļinājuma politiku, kas kopā ar 2021. gadā pieņemto darba laika un hibrīdpolitiku nodrošina elastīgu darba režīmu, kuru darbinieki izmanto un novērtē; norāda, ka 2024. gadā Ombuds nav saņēmis no Parlamenta medicīnas dienesta nevienu brīdinājumu par ilgstošu

slimību, kuras cēlonis būtu izdegšanas sindroms;

28. pēc iepazīšanās ar anketu ar gandarījumu norāda, ka 2024. gadā netika ziņots par aizskarošas izturēšanās gadījumiem; atzīst Ombuda centienus nodrošināt darba vidi, kurā nenotiek seksuāla uzmākšanās un psiholoģiska aizskaršana, šajā nolūkā jo īpaši veicinot informētību un īstenojot apmācību; turklāt norāda, ka Ombuds veica aptauju, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta darbinieku informētībai par ētikas jautājumiem un kura liecināja par augstu darbinieku informētības līmeni par Ombuda politiku un pamatnostādnēm attiecībā uz psiholoģisku un seksuālu uzmākšanos;

29. norāda, ka Ombuds 2024. gadā piedāvāja apmaksātas prakses vietas 18 praktikantiem (tikpat, cik 2023. gadā) un viens no minētajiem praktikantiem tika izraudzīts saskaņā ar Ombuda pirmo izsludināto uzaicinājumu kandidātiem ar invaliditāti; atkārtoti uzsver, ka prakse būtu jāatalgo atbilstoši Eiropas Parlamenta 2023. gada 14. jūnija rezolūcijai par kvalitatīvu stažēšanos Eiropas Savienībā (2020/2005(INL)), kurā tas prasa atalgot jebkādu Savienībā izietu praksi; uzsver, ka apmaksāta stažēšanās ir būtiska vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai;

Ētikas regulējums un pārredzamība

30. atzinīgi vērtē Ombuda pastāvīgos centienus stiprināt un vairot izpratni par tā ētikas regulējumu; norāda, ka Ombuds organizēja mācības par ētikas jautājumiem Ombuda jaunieceltajiem konfidenciālajiem konsultantiem un samierināšanas komitejas locekļiem, kā arī obligātas īpaši pielāgotas mācības par konfliktu risināšanu visiem darbiniekiem; norāda, ka Ombuds 2024. gadā pārstrādāja un 2025. gadā pieņēma pārskatītu ētikas un labas rīcības politiku, lai precizētu apstiprināšanas un atļauju piešķiršanas darbplūsmas un novērstu nepilnības ar ētiku saistīto noteikumu īstenošanā; atzinīgi vērtē to, ka tika ieviests IT risinājums, kas ļauj katram izmeklēšanas darbiniekam apstiprināt interešu konflikta neesamību viņam uzticētajās lietās; turklāt norāda, ka visi Ombuda darbinieki, tostarp vecākie darbinieki, tiek aicināti katru gadu pārskatīt savas laulāto/partneru profesionālās darbības deklarācijas, kā arī savas interešu konflikta deklarācijas;

31. attiecībā uz iekšējo revīziju (ziņojums 22/03) par Ombuda ētikas satvaru norāda, ka no sešiem sniegtajiem ieteikumiem pieci tika īstenoti un viens turpinājās 2024. gada beigās; šajā sakarībā norāda, ka Ombuds izveidoja disciplinārkolēģiju un pieņēma krāpšanas apkarošanas politiku, kas piemērojama arī norīkotajiem valstu ekspertiem, praktikantiem un ārējiem līgumslēdzējiem, lai vēl vairāk stiprinātu Ombuda ētikas satvaru;

32. ar gandarījumu norāda, ka 2024. gadā netika ziņots par interešu konflikta un trauksmes celšanas gadījumiem;

33. no atbildēm uz anketas jautājumiem secina, ka Ombuds nav oficiāli pievienojies Savienības pārredzamības reģistram (izveidots ar 2021. gada 20. maija Iestāžu nolīgumu starp Parlamentu, Padomi un Komisiju par obligātu pārredzamības reģistru), lai nodrošinātu Ombudam iespēju izskatīt arī tādas iespējamās sūdzības, kas attiecas uz pārredzamības reģistra sekretariātu; tomēr norāda, ka Ombuds ir saskaņojis savu praksi ar pārredzamības reģistra principiem, pārbaudot, vai tajā ir reģistrēti runātāji vai sarunu partneri, kas piedalās Ombuda rīkotajos pasākumos vai sanāksmēs; atzinīgi vērtē augsto pārredzamības līmeni, ko Ombuds ir sasniedzis, publicējot savā tīmekļa vietnē informāciju par izmeklēšanām, komandējumiem (un saistītajiem izdevumiem), sanāksmēm un pasākumiem, kuros Ombuds piedalās, kā arī izvērtējot augstākā līmeņa vadītāju vai kabineta locekļu lūgumus iesaistīties profesionālā darbībā pēc aiziešanas no Ombuda amata;

Ēkas

34. norāda, ka Ombuda galīgais budžets (pēc pārvietojumu veikšanas) ēkām un ar tām saistītajām izmaksām 2024. gadā palielinājās par aptuveni 13,60 % no 1 373 000 EUR 2023. gadā līdz 1 560 709 EUR 2024. gadā; norāda, ka īres apropriācijas palielinājās par aptuveni 7 %, no 866 100 EUR 2023. gadā līdz 926 620 EUR 2024. gadā; norāda, ka maksājumu izpildes līmenis abos gados bija gandrīz 100 %;

35. pēc iepazīšanās ar anketu norāda, ka netika veiktas izmaiņas Ombuda atsevišķo biroju nosacījumos, par kuriem iepriekš tika informēta budžeta izpildes apstiprinātājiestāde; ar gandarījumu norāda, ka *Havel* ēka Strasbūrā ir pilnībā pieejama personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām vai citiem invaliditātes veidiem; atbalsta Ombuda centienus uzlabot Briselē nomāto telpu pieejamību;

Digitalizācija, kiberdrošība un datu aizsardzība

36. atzinīgi vērtē to, ka Ombuds 2024. gadā pabeidza svarīgu projektu attiecībā uz savu vēsturisko arhīvu digitalizāciju pirms to nodošanas Savienības vēstures arhīvam Florencē; ar gandarījumu norāda, ka Ombuda arhīvi tagad ir saglabāti un pieejami nākamajām paaudzēm;

37. atzinīgi vērtē pozitīvo ietekmi, ko rada Ombuda automātisko tulkojumu izmantošana, kas uzlaboja Ombuda tīmekļa vietnes pieejamību, racionalizēja lietu sadali un paātrināja sūdzību izskatīšanu, kā rezultātā rakstiskās tulkošanas izmaksas samazinājās par vairāk nekā 65 % (no 2022. līdz 2024. gadam) un samazinājās administratīvais slogs; mudina Ombudu turpināt testēt un izvērtēt MI rīkus un lietošanas gadījumus, vienlaikus īstenojot piesardzīgu pieeju to izstrādei un ieviešanai; šajā sakarībā aicina Ombudu ņemt vērā vidēja termiņa ietekmi uz budžetu, kas saistīta ar uzturēšanu, mērogojamību, personāla prasmēm un iespējamo atkarību no

digitālajiem rīkiem un pakalpojumu sniedzējiem, un nodrošināt, ka ieviešana joprojām norit droši un tiek pakļauta pienācīgai cilvēka virsvadībai;

38. pēc iepazīšanās ar anketu ar gandarījumu norāda, ka Ombuds ir ieviesis iekšējas pamatnostādnes par trešo personu ģeneratīvā MI rīku izmantošanu, kurām būtu jānodrošina skaidrība un virziens attiecībā uz MI rīku drošu un efektīvu integrāciju Ombuda darbplūsmās; gaida plānoto MI izmantošanas paplašināšanu ārpus rakstiskās tulkošanas jomas, piemēram, "*ombudsprudence*" (Ombuda prakses) integrēšanu Komisijas lielajā valodu modelī un vēsturisko judikatūru, kas tiks izmantota turpmākajās izmeklēšanās; mudina Ombudu turpināt testēt un ieviest MI rīkus, ja tie uzskatāmi uzlabo piekļūstamību un efektivitāti; tomēr uzsver, ka ir vajadzīga skaidra pārvaldība, cilvēka virsvadība un pārredzamība attiecībā uz lietotājiem un stingri datu aizsardzības pasākumi, tostarp dokumentēti riska novērtējumi un automatizētu rezultātu kvalitātes kontrole, jo īpaši gadījumos, kad MI var ietekmēt lietu izskatīšanu, sadali vai ārējo saziņu; aicina Ombudu nodrošināt, ka visas MI radītās juridiskās atziņas pārbauda izmeklēšanas darbinieki, un par prioritāti noteikt cilvēka nodrošinātu interpretāciju, nevis uz MI balstītus risinājumus; turklāt prasa ziņot par tehniskajiem pasākumiem, kas pieņemti, lai novērstu algoritmisko neobjektivitāti un aizsargātu Ombuda konstatējumu objektivitāti;

39. pēc iepazīšanās ar anketu ar gandarījumu norāda, ka 2024. gadā viens darbinieks pabeidza intensīvas divus mēnešus ilgušas datu zinātnes un mākslīgā intelekta mācības, lai stiprinātu Ombuda speciālās zināšanas šajā jomā, un ka minētais darbinieks tagad pārstāv Ombudu MI korespondentu tīklā, ko pēc Regulas (ES) 2024/1689 ("Mākslīgā intelekta akts")[6] stāšanās spēkā izveidoja Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU); turklāt pieņem zināšanai Ombuda apņemšanos izstrādāt mācības par MI rīku drošu un ētisku izmantošanu visiem saviem darbiniekiem; turklāt norāda, ka Ombuds 2024. gadā katru mēnesi rīkoja mērķtiecīgas obligātas apmācības, lai uzlabotu darbinieku informētību un prasmes kiberdrošības paraugprakses jomā; ar gandarījumu norāda, ka Ombuds pieprasa visiem saviem darbiniekiem regulāri apmeklēt kiberdrošības apmācības; mudina Ombudu turpināt izstrādāt savu digitalizācijas stratēģiju, nodrošinot, ka mākslīgā intelekta rīku ieviešana joprojām pilnībā atbilst ētiskas izmantošanas, pārredzamības, datu aizsardzības, cilvēka virsvadības un

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 (OV L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

aizsardzības pret algoritmisko neobjektivitāti vai ļaunprātīgu izmantošanu principiem;

40. uzsver, cik svarīgs ir iepirkums kā instruments tādu politikas mērķu sasniegšanai kā vides un sociālā programma; aicina Ombudu iepirkuma procedūrās pastiprināti iekļaut stratēģiskus kritērijus attiecībā uz sociālo atbildību un vides ilgtspēju;

41. norāda, ka IT jomā Ombuds balstās uz Parlamenta infrastruktūru un kiberdrošības satvaru un cieši sadarbojas ar Komisiju attiecībā uz Savienības korporatīvo rīku (*SYSPER*, *ABAC*, *MiPS* un *ARES*) integrēšanu un uzturēšanu un IT pamatlīgumu izmantošanu; atzīst panākumus, ko guvusi Ombuda jau ilgstoši īstenotā pieeja izmantot šo divu iestāžu integrētās sistēmas un resursus, lai optimizētu budžeta izlietojumu un uzlabotu koordināciju, piemēram, digitalizācijas jomā; norāda, ka attiecībā uz pamatdarbībām Ombuds saglabā tiešu kontroli pār rīku izstrādi un uzturēšanu Parlamenta drošajā vidē, nodrošinot elastību, datu aizsardzību un uzlabotu kiberdrošību; norāda, ka Ombuds 2024. gadā nav saskāries ar kiberuzbrukumiem;

42. pēc iepazīšanās ar anketu norāda, ka 2024. gada decembrī pēc datu subjekta sūdzības EDAU sāka lietu pret Ombudu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725[7] 57. panta 1. punkta e) apakšpunktu; pieņem zināšanai, ka pēc tam, kad Ombuds bija sniedzis prasītos precizējumus, EDAU 2025. gadā slēdza lietu, secinot, ka datu subjekts ir saņēmis pietiekamu informāciju;

Vide un ilgtspēja

43. pēc iepazīšanās ar gada ziņojumu un anketu norāda, ka Ombuds turpināja samazināt savu vidisko pēdu, digitalizējot savus procesus, atsakoties no individuāliem printeriem, neaizstājot centrālos procesorus ekspluatācijas laika beigās un gandrīz pilnībā pārejot uz digitālām publikācijām; atzinīgi vērtē Ombuda centienus padarīt pasākumus ilgtspējīgākus, tostarp izmantojot *QR* kodus un vietējos ēdināšanas pakalpojumus, kā arī īstenojot pārtikas izšķērdēšanas novēršanas pasākumus; ar gandarījumu norāda, ka abas ēkas, kurās atrodas Ombuda biroji, darbojas ar 100 % atjaunīgo elektroenerģiju, kas tiek piegādāta saskaņā ar Parlamenta līgumiem, un ka Parlaments 2024. gadā sāka ražot elektroenerģiju, uzstādot saules paneļus Strasbūras ēkās, tostarp *Havel* ēkā;

44. norāda — tā kā Ombuds īrē telpas no Parlamenta, tas gūst labumu no

---

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Parlamenta vides pārvaldības saskaņā ar *EMAS*, tostarp no tādiem pasākumiem kā temperatūras iestatīšana uz 19 °C ziemā, selektīvā atkritumu šķirošana, bioloģisko atkritumu savākšana, kas ieviesta 2024. gadā, un vienreizlietojamo virtuves piederumu aizstāšana ar ilglietojamiem galda piederumiem; atzinīgi vērtē to, ka Ombuds piemēro zaļā publiskā iepirkuma principus gan savos līgumos, gan sadarbības nolīgumos ar citām Savienības iestādēm;

45. atzinīgi vērtē to, ka Ombuds turpina veicināt ilgtspējīgu mobilitāti, izmantojot vienotu likmi par ilgtspējīgu transporta veidu izmantošanu, ko 2024. gadā saņēma 67 % no Ombuda atbilstīgajiem darbiniekiem (līdz AST8/AD8 pakāpei), ikgadējo velosipēdu apkopes kampaņu organizēšanu un darbinieku regulāru dalību iestāžu riteņbraukšanas un kājāmiešanas iniciatīvās; norāda, ka automašīnu novietošanas iespējas joprojām ir ierobežotas, savukārt velosipēdu infrastruktūra turpina uzlaboties;

46. ar gandarījumu norāda uz Ombuda centieniem samazināt ar ceļošanu saistītās emisijas, sistemātiski popularizējot videokonferences un digitālos risinājumus kā alternatīvu komandējumiem un mudinot izmantot braucienus ar vilcienu, nevis lidmašīnu; mudina Ombudu turpināt integrēt ilgtspējas apsvērumus savos riska pārvaldības un izpratnes veicināšanas pasākumos saskaņā ar tā 2024. gada darbības mērķi veicināt zaļo un sociālo atbildību;

Iestāžu sadarbība

47. atzinīgi vērtē finanšu un administratīvos ietaupījumus, kas gūti iestāžu sadarbības rezultātā, jo īpaši izmantojot plaša spektra pakalpojumu līmeņa vienošanās, ko Ombuds noslēdzis ar Parlamentu un Komisiju dažādās jomās, un dalību iestāžu iepirkuma procedūrās; atzinīgi vērtē Parlamenta un Ombuda sadarbības formalizēšanu 2024. gada oktobrī kiberdrošības jomā, vienojoties par to pārskatītā iestāžu nolīgumā, kas nodrošina satvaru tam, lai Parlaments turpinātu sniegt Ombudam stabilu atbalstu kiberdrošības jomā; uzsver, ka šāda sadarbība ir būtiska, lai novērstu struktūru dublēšanos un nodrošinātu Savienības resursu efektīvu izmantošanu; mudina Ombudu nodrošināt, ka visiem darbiniekiem tiek sniegta regulāra un atjaunināta apmācība kiberdrošības jomā, lai saglabātu augstu informētības līmeni un noturību pret pieaugošajiem kiberdraudiem;

48. atzinīgi vērtē Ombuda labo sadarbību ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Revīzijas palātu, kas 2024. gadā izpaudās kā sanāksmes un viedokļu apmaiņa starp Ombudu, Revīzijas palātas locekļiem un *OLAF* ģenerāldirektoru; norāda, ka ombude uzstājās arī Revīzijas palātas konferencē par Savienības līdzekļu atgūšanas pārredzamību; turklāt norāda, ka 2024. gadā Ombuds iepazīstināja attiecīgās Parlamenta komitejas ar galveno izmeklēšanu rezultātiem un turpināja labo sadarbību ar valstu un reģionālajiem ombudiem,

izmantojot vaicājumu procedūru, saskaņā ar kuru Eiropas ombudu tīkla (*ENO*) locekļi var uzdot jautājumus par Savienības tiesību aktiem, kas rodas viņu izmeklēšanu laikā, un Ombuds saņem ekspertu atbildes no Savienības iestādēm; šajā sakarībā norāda, ka Ombuds 2024. gadā organizēja *ENO* tīmekļsemināru par dažādiem tematiem, tostarp par Savienības Trauksmes cēlēju direktīvas īstenošanu un jautājumiem, kas saistīti ar brīvu pārvietošanos;

49. pēc iepazīšanās ar atbildēm uz anketas jautājumiem norāda, ka Ombuds un EDAU galvenokārt sadarbojas *ad hoc* un neoficiāli, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu ātru un efektīvu sadarbību; turklāt ar gandarījumu norāda, ka Ombuds un EDAU ir ieviesuši saprašanās memorandu, lai reglamentētu savas attiecīgās kompetences sūdzību izskatīšanā un izvairītos no procedūru dublēšanās;

50. atzinīgi vērtē to, ka Ombuds 2024. gadā turpināja ciešu sadarbību ar attiecīgajām Parlamenta komitejām (Lūgumrakstu komiteju, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju, Cilvēktiesību apakškomiteju) saistībā ar svarīgām izmeklēšanām, vai nu iepazīstinot ar darbu tieši komiteju sanāksmēs, vai nosūtot informāciju komiteju priekšsēdētājiem; uzsver, ka Ombuda veiktās stratēģiskās iniciatīvas un izmeklēšanas ir būtiskas, lai uzlabotu Savienības administrācijas pārredzamību un pārskatatbildību;

Komunikācija

51. pēc iepazīšanās ar anketu norāda, ka kopējais budžets komunikācijas un reklāmas pasākumiem (publikācijām, pasākumu organizēšanai, digitālajai komunikācijai u. c.) ir samazinājies par aptuveni 38 % no 155 200 EUR 2023. gadā līdz 96 515 EUR 2024. gadā; uzsver — lai gan budžeta piešķīrumiem ir jābūt stratēģiskiem un vērstiem uz rezultātiem, Ombudam arī turpmāk būtu jākoncentrējas uz iedzīvotāju informēšanu par Ombuda pilnvarām un jāsaglabā pietiekamas komunikācijas spējas, jo īpaši attiecībā uz iedzīvotājiem, kuri vēršas pie Ombuda, lai risinātu jautājumus Savienības līmenī; aicina Ombudu apsvērt iespēju pārdalīt ietaupījumus, lai Ombudam arī turpmāk nodrošinātu nepieciešamo pamanāmību un tvērumu;

52. atzīst Ombuda centienus sniegt pārredzamu informāciju un publicēt datus (tostarp statistiku par lietu skaitu) informatīvā un lietotājdraudzīgā formātā Ombuda tīmekļa vietnē; atzinīgi vērtē to, ka tīmekļa vietnē ir publicēts grafiks visām sūdzību izmeklēšanām, sniedzot informāciju par katras izmeklēšanas iepriekšējiem un turpmākajiem posmiem;

53. pēc iepazīšanās ar anketu un gada ziņojumu norāda, ka 2024. gadā Ombuds paplašināja savus informēšanas centienus, izveidojot kontus vietnēs *Threads* un *Bluesky*, tādējādi dažādojot savu klātbūtni sociālajos medijos; konstatē, ka Ombuds turpināja pievērst uzmanību galvenajām tematiskajām jomām, izmantojot īpašas sociālo mediju

kampaņas un tīmekļa stāstus, turklāt 2024. gadā komunikācija bija vērsta uz ētikas standartiem Savienības iestādēs; pēc iepazīšanās ar ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem atzinīgi vērtē jaunievēlētās ombudes galveno stratēģisko mērķi nodrošināt iedzīvotājiem pilnvērtīgas iespējas, kas ietvers mērķtiecīgus komunikācijas pasākumus, lai nodrošinātu, ka iedzīvotāji, kuriem ir nepieciešama Ombuda palīdzība, ir informēti par savām tiesībām un izmanto Ombuda pakalpojumus;

54. atzinīgi vērtē Ombuda regulāro informatīvo biļetenu “EO Express”, kurā abonentiem tiek sniegta jaunākā informācija, izmantojot dažādas platformas; uzsver, ka ombude piedalījās plašā Savienības un starptautisko struktūru organizēto pasākumu klāstā un sniedza regulāras intervijas medijos, lai precizētu Ombuda pilnvaras, paskaidrotu, kāda veida sūdzības tas var izskatīt, un informētu iedzīvotājus par to, kad viņi var lūgt Ombuda atbalstu;

55. pēc iepazīšanās ar anketu ar gandarījumu norāda, ka Ombuda tīmekļa vietne ir izstrādāta atbilstoši Savienības piekļūstamības standartiem un pamatnostādnēm, un nodrošina lietotājiem iekļaujošu un bezšķēršļu tiešsaistes vidi, kas aprīkota ar dažādiem piekļūstamības elementiem; norāda, ka 2025. gadā veiktajā revīzija par Ombuda tīmekļa vietnes piekļūstamību un izmantojamību tika konstatēta vidējā atbilstība gandrīz 90 % apmērā; mudina Ombudu turpināt veikt regulāras revīzijas šajā jautājumā;

56. atzinīgi vērtē mediju noturīgo uzmanību, 2024. gadā publicējot aptuveni 5000 rakstu, kuros minēts Ombuda darbs; norāda, ka Ombuds galvenokārt novērtē sabiedrības iesaisti, izmantojot sociālo mediju izaugsmi un tīmekļa vietņu datplūsmu, savukārt sekotāju skaits gada laikā pastāvīgi palielinājās; konstatē, ka Ombuda *Instagram*, *LinkedIn* un *X* konti kopumā piesaistīja 9186 papildu sekotājus, pārsniedzot 2024. gada mērķus attiecībā uz darbībām sociālajos medijos, kā arī attiecībā uz tā tīmekļa vietnes unikālo apmeklētāju skaitu; uzsver, ka ir svarīgi arī turpmāk par prioritāti noteikt ārējo komunikāciju, lai uzlabotu sabiedrības informētību par Ombuda pilnvarām un pakalpojumiem, ko tas sniedz Savienības iedzīvotājiem.